

Ján Čarnogurský: Bezpečnostní strategie Slovenska a taky Česka?

- CZ24 News | 3. února 2021



SLOVENSKO/ČESKO: V prosinci vláda přijala novou Bezpečnostní strategii Slovenska, v lednu 2021 ji schválil parlament. Nahradila Bezpečnostní strategii z roku 2005. Úloha je byrokraticky čili úřednický splněna. Píše v komentáři Ján Čarnogurský.

Bezpečnostní strategie definuje obecnou charakteristiku bezpečnostního prostředí, ve kterém se Slovensko nachází, základní představy a nástroje, pomocí kterých chce zachovat naši bezpečnost. Strategii pro vojenskou obranu pak obsahuje Obranná strategie. Většina obyvatel si neuvědomuje, že Bezpečnostní a Obranná strategie jsou základní dokumenty státu důležitější než státní rozpočet, množství zákonů, dokonce než Ústava. Bezpečnostní a Obranná strategie by měly zaručovat nebo alespoň vytyčovat, že samostatné Slovensko po pár desetiletích nezanikne a nestane se součástí dalšího většího státu.

Pro Bezpečnostní strategii je důležité, jaký intelektuální nadhled uplatňuje pro poznání a charakteristiku bezpečnostního prostředí, ve kterém se Slovensko nachází. Zůstaňme realisté. Pokud bylo Slovensko součástí Uherska, většina Slováků byla pro Uhersko, za Československa pro Československo a Československo bylo spojencem Francie, Slovenský stát byl spojencem nacistického Německa a předlistopadové Československo bylo součástí Varšavské smlouvy. Nyní jsme v geopolitické sféře NATO čili USA a Bezpečnostní strategie Slovenské republiky se snaží přesvědčit, jací jsme věrní členové NATO. Ale vždy v minulosti záleželo na tom, zda jsme měli lidi s intelektuálním nadhledem a kolik jich bylo, kteří dokázali přehlédnout momentálně poměry a nasměrovat národ k budoucnosti a naopak, kdo v přítomnosti dělal víceprací a brzdil vývoj, který se i tak prosadí, ale my budeme na ocase.

I o tom je Bezpečnostní strategie.

Právě schválená Bezpečnostní strategie obsahuje dvojí rysy úřednického přístupu jejích autorů. Jednou je klanění se před NATO, druhou dávno neplatná charakteristika světové situace.

NATO nás zatáhlo do dvou neúspěšných válek – v Iráku a v Afghánistánu. NATO čili USA nás potřebuje jen proti Rusku, jinak mu na naší bezpečnosti nezáleží. Při projednávání našeho přijetí do NATO v roce 2004 tehdejší ministryně zahraničí USA Madelaine Allbrightová řekla v Kongresu, že slavný článek 5 Smlouvy o NATO vůbec neznamená, že USA resp. NATO musí každému členu poskytnout vojenskou pomoc. Předchozí americký prezident Donald Trump prohlásil, že členský stát, který neplní výdaje na zbrojení 2% HDP nemůže počítat s vojenskou pomocí USA; v jednom období 2% zvýšil na 4%. Vojenská pomoc USA závisí jen od libosti amerického prezidenta, jaké zbrojní výdaje bude požadovat od členských států. Za zbrojní výdaje musí stát nakupovat drahé americké zbraně. Po naší historické zkušenosti s mnichovskou dohodou a s Vídeňskou arbitráží je iluzorní spoléhat se na západní mocnosti.

Ale nová Bezpečnostní strategie pokládá NATO za základní pilíř naší bezpečnosti (čl. 70). Jde dál. Podporuje přijetí Ukrajiny, Gruzie a států západního Balkánu do NATO (čl. 72). Požaduje obnovu územní celistvosti Ukrajiny a vrácení Krymu! (Čl. 78). Má zájem na partnerských vztazích s Ruskem, ale – jak je uvedeno výše – podporuje přičlenění Krymu k Ukrajině, ruský přístup k mezinárodním vztahům nazývá konfrontačním, Rusko označuje za hlavní výzvu pro bezpečnost našeho prostoru a podpoří mezinárodní sankce proti Rusku (čl. 81).

Čínu radí o stupeň níž než Rusko v pořadí našich odpůrců. Čínu nazývá systémovým rivalem. Nuž, něco na tom je.

Charakteristika světové situace je neplatná už v předešlých požadavcích na Rusko a na další rozšíření NATO. Neplatná, zastaralá je i v dalším vidění světa. Se smutkem konstatuje pokles mnohostrannosti a odbourávání kontroly zbrojení (čl. 16, 19). Za klíčový prvek mnohostrannosti pokládá Organizaci spojených národů. Ale vždyť multilateralismus odbourávají Spojené státy rozšiřováním platnosti svého práva na celý svět. Dělal to dlouho, nejnovější hrozí sankcemi firmám, které se zúčastní na stavbě Nord stream 2. Po odstoupení USA od dohody s Íránem, hrozba sankcemi firmám, které se nadále přidržují dohody. Kontrolu zbraní také odstranily Spojené státy, když odstoupily od všech dosavadních dohod o kontrole zbrojení. Slovensko neřeklo proti Spojeným státům ani slovo. Hegemonie Západu v mezinárodních vztazích, trvající 500 let od objevení Ameriky, končí, výklad mezinárodního práva to začíná přehlížet, ale Bezpečnostní strategie Slovenské republiky to zatím nezaregistrovala.

Bezpečnostní strategie se zmiňuje o dalších prvcích ohrožení – klimatická změna, terorismus, pandemie, ohrožení kritické infrastruktury, boj o převahu v kybernetickém prostoru, boj o suroviny, demografické změny a další. Staví se za regionální spolupráci, výslovně zmiňuje Víšehradskou skupinu. Ale předseda zahraničního výboru Národní rady za OĽaNO Tomáš Valášek v listopadu po sporu Varšavy a Budapešti s Bruselem zejména o přidělování migrantů ve více médiích se vyjádřil za naši pauzu veV4.

Už jen o jednom. Za členství v Evropské unii Slovensko zatím nemá náhradu bezpečnostní ani ekonomickou. O důsledcích našeho členství v NATO možná jen proto hovořit kriticky, že bezpečnostní náhradou je členství v EU, které je v současné době dostatečné. Ale nnezavírejme si oči před nevýhodami členství v EU, které se stále více odhalují. Odbourávání tradičních morálních pravidel, na kterých naše společnost vyrostla, jejich nahrazování ideologií gender. Vnucování nám migrantů z Afriky a Blízkého východu, které vyhnaly z domu z velké části války, rozpoutané západními státy. A zároveň neschopnost Slovenska spolupracovat s Polskem a Maďarskem, které se úspěšně postavily Bruselu právě ve sporu o migranty. Bezpečnostní strategie tyto otázky ani nenaznačuje. Budoucí vlády je budou muset řešit.

Bezpečnostní strategie plní byrokratickou úlohu obnovit Bezpečnostní strategii, protože předchozí už je stará 15 let. Úloha je byrokraticky čili úřednicky splněna. Podepsal ji ministr Ivan Korčok.

Zdroj: <https://www.prvnizpravy.cz/>

